

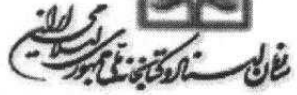
حکمت آموزی به لقمان

سخنان لقمان حکیم در ادب نثر فارسی

تألیف و تدوین: اردشیر آل علی

انتشارات مهنا

سرشناسه	: آل علی، اردشیر، ۱۳۳۹ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: حکمت آموزی به لقمان : (سخنان لقمان حکیم در ادب نثر فارسی)/تألیف و تدوین اردشیر آل‌علی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات مینا، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۹۶ ص.
شابک	: 978-964-664451-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: سخنان لقمان حکیم در ادب نثر فارسی.
موضوع	: لقمان
موضوع	: Luqman, the Sage
موضوع	: انسان -- نقد و تفسیر
موضوع	: ادبیات فارسی
موضوع	: Persian literature
رده بندی کنگره	: //ABF
رده بندی دیویی	: ۱۵۲
شماره کتابشناسی ملی	: ...ع
سرشناسه	: آل علی، اردشیر، ۱۳۳۹ - گردآورنده

	انتشارات مینا
حکمت آموزی به لقمان	تألیف و تدوین: اردشیر آل علی
طراح جلد: سولماز حیدری	لیتوگرافی: باختر
چاپ اول: ۱۳۹۸	تیراژ: ۴۰۰
قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان	شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۶۴۴-۵۱-۹
مرکز بخش: ۸۸۰۷۶۲۱۱-۸۸۰۸۱۶۵۷	کلیه حقوق محفوظ و مخصوص به ناشر می باشد.
نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.	

۶	پیشگفتار
۹	بخش نخست: سخنان لقمان
۱۰	۱ قرآن (از ترجمه تفسیر طبری)
۱۱	۲ جاردان خرد
۱۲	۳ نزهة الارواح و روضة الافراح
۳۰	۴ تاریخ گزیده
۳۱	۵ صد پند لقمان حکیم
۳۶	۶ حیوة القلوب
۵۹	۷ پنجاهای متفرق
۶۸	بخش دوم: ضمائم
۶۹	۱ لقمان حکیم (عبدالحسین زرین کوب)
۸۰	۲ لقمان (دکتر محمد خزائی)
۸۶	۳ ازوپ و لقمان حکیم (ایرج جهانشاهی)
۹۲	فهرست منابع و مآخذ

پیشگفتار

لقمان حکیم نمودار اعلی و مظهر معلای حکمت در ادیان ابراهیمی و از جمله فرهنگ اسلامی است. شخصیت او به گونه ای با خردمندی و فرزانه‌گی شهره و توأم گردیده که آنچه به مجرد شنیدن نامش به ذهن متبادر می شود حکمت است. اما علیرغم این شهرگی و توأمانی نام وی با حکمت، از زندگی او اطلاع چندانی در دست نیست، به گونه ای که حتی عده ای در واقعیت و نبود چنین شخصیتی تردید نموده اند.

غیر از صحنه ای که قرآن - کتاب آسمانی مسلمانان - با نامبرد و ذکر پاره ای از سخنان وی - بر حقیقت وجود او سرافراز کند رشته سخن و چند پاره حکایت از این شخصیت در کتب مضبوط است که شاید ذوان جز آن آنچه قرآن روایت نموده را چندان مستند دانست. آن عده نیز که در باب وی ابراز عقیده نمود و سخنی گفته اند، اطلاعاتشان مشکوک و گاه متناقض می باشد، چنانکه گروهی منشاء و سرآغاز را «عرب آسیا (عرب نژاد)» و برخی دیگر آفریقا (مصری یا حبشی) گفته و گروهی وی را از بنی اسرائیل و منتسب به خاندان نبوت می دانند. حتی پاره ای از محققان، معتقد به وجود چند لقمان شده اند، یا شخصیت وی را با کسانی دیگر^۱ یکی دانسته اند. و بالاخره او را برده، سیه فام با چهره ای که به رزمت و یا حتی بدنی معیوب شناسانده اند. این فقر اطلاعات در باب شخصیت و حیات و سبب گردیده تا زندگی وی در هاله ای از حقیقت و افسانه منظوی گردد و به این سبب نیز محققان به نقل سخنان یکدیگر درباره وی بسنده نموده اند، که البته با توجه به فقدان منابع عذرشان در این باب موجه است.

با تمام این تفصیل سخنان حکیمانه لقمان قرن هاست که آویزه گوش شنوندگان آن و زینت بخش جان پذیرندگان آن است، آنان که گوشی برای شنیدن و قلبی برای پذیرفتن سخن حق می دارند.

^۱ کسانی چون هوشنگ پیشدادی، لقمان بن عاد کبیر (صاحب کرکسان)، سلیمان نبی (ع) (ر.ک به کتاب امثال سلیمان نبی در تورات) و ازوب.

در کتاب پیش رو، آنچه از سخنان این شخصیت - یا منتسب به وی - که به شکل مجموعه در زبان فارسی، در کتب متثور مشاهده شده را گرد آورده و بر اساس توالی زمانی و ترتیب تاریخی کتب مورد نظر، در معرض ملاحظه خوانندگان قرار داده ایم.

در بخش ضمايم نیز نوشتار سه تن از کسانی که درباب لقمان تحقیقی نموده و مطلبی نگاشته اند، را آورده ایم، گرچه هر سه این محققان به دلایل گفته شده، تکرار مکررات نموده اند، با این حال، نوشته های مذکور جهت شناخت نسبی این شخصیت، راهگشا می باشند.

هر چند سعی بوده به روال دیگر کتب این مجموعه از آوردن موارد تکراری در متون، و همچنین ذکر حکایات مربوط مانع باشیم، اما گاه - به دلایلی - اینگونه رفتار نشد.

رسم الخط های هر بخش بر اساس مأخذ مربوط است، و زیرنویس های نگارنده این سطور (بجز معنای لغات) با رمز (۱) نشان داده شده است.

السَّلامُ عَلٰی مَنْ اتَّبَعَ الْهُدٰی

اردشیر آل علی اسفند ماه ۱۳۹۸